

ผู้นำฝ่ายค้าน

ในสภาผู้แทนราษฎร

คนที่ **๙**

บนเส้นทางประชาธิปไตย
ของ

คนรุ่นใหม่

ชลน่าน
ศรีริ่งแก้ว

ผู้นำสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายค้าน
ในการตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน
ให้เป็นไปโดยชอบตามครรลองในระบอบประชาธิปไตย
อันเป็นการช่วยปกป้องและรักษาผลประโยชน์
ของประเทศชาติและประชาชน

พระบรมราชโองการ

ประกาศแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

(นายชลน่าน ศรีแก้ว)

ประกาศ
แต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

ตามที่ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์
เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ นั้น เนื่องด้วย นายสมพงษ์
อมรวิวัฒน์ ได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคเพื่อไทย เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นเหตุให้
พ้นจากตำแหน่งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ต่อมา พรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นพรรคการเมืองฝ่ายค้าน
ในสภาผู้แทนราษฎรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด ได้เลือก นายชลน่าน ศรีแก้ว เป็นหัวหน้าพรรคเพื่อไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง นายชลน่าน ศรีแก้ว เป็นผู้นำฝ่ายค้าน
ในสภาผู้แทนราษฎร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔ เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ชวน หลีกภัย
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

“

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณสูงยิ่งที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาในสภาผู้แทนราษฎรภารกิจผู้บังคับบัญชามีหน้าที่สำคัญสุดคือ ตรวจสอบถ่วงดุลการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีภารกิจแรกของการทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ ตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล โดยเฉพาะปัญหาความทุกข์ยากเรื่องของแพ่งสงฆ์ฯ ต้องแสวงหาข้อเท็จจริงและเสนอแนะปัญหาให้กับรัฐบาลนำไปแก้ไขเพื่อประเทศชาติและประชาชน...

บทสัมภาษณ์ นายชลน่าน ศรีแก้ว
เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ณ อาคารรัฐสภา
พิธีเข้ารับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
แต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญช้ายกในสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

ผู้จัดทำ

นางชิตสุภาวงศ์ กิตยาธิคุณ
นางสาวกมลลา สาครมณีทรัพย์
นางสาวอติกา ชมะโชติ
นางสาวณัฐกุล หาญประโคน
นายภาคภูมิ ม้าวิล
นางชรินทร์พรรณ อะสีติรัตน์
นางสาวพิมพ์พิชชา สิทธิศุภฤกษ์
นายแซมมี ทองชัย
นายองอาจ ภิรมย์ปึกษา
นายศุภโชค ทัดนา

พิธีจูนอักษร

นางสาวณัฐธิชา สามฉิมโสม
นายนครินทร์ ปลื้มถนอม

ออกแบบรูปเล่มและภาพประกอบ

นางสาวศรียุทธา พ่วงแพ
นางสุรีภรณ์ เอกศิริ
นางสาวธนรัตน์ เมฆบุตร

จัดทำโดย

กลุ่มงานผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๔๒-๓
อีเมล : oph.2010@gmail.com
Fanpage : @oppositionleaderthailand
Line ChatBot : @vdu7515e

พิมพ์ครั้งที่ ๑

มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จำนวนที่พิมพ์

๒,๐๐๐ เล่ม

สถานที่จัดพิมพ์

สำนักงานการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้าน

ในสภาผู้แทนราษฎร

๓

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

คนที่ ๙

๘

นายแพทย์ชลน่าน

กับบทบาทผู้นำฝ่ายค้านฯ บนเส้นทาง

ประชาธิปไตยของคนรุ่นใหม่

๑๔

ประมวลภาพกิจกรรม

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

๓๐

รายนามอดีตผู้ดำรงตำแหน่ง

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ของประเทศไทย

๓๖

พุดำพ่ายค้ำในสภาผู้แทนราษฎร

คนที่ ๑

นายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๙
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดน่าน เขต ๒
พรรคเพื่อไทย

การศึกษา

-
- พ.ศ. ๒๕๒๙ - แพทย์ศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล
 - พ.ศ. ๒๕๔๒ - ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การทำงาน

- ๒๕๓๐
↓
๒๕๔๓
- ▶ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนาหมื่น อ.นาหมื่น จ.น่าน
 - ▶ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนา้อย อ.นา้อย จ.น่าน
 - ▶ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว อ.ปัว จ.น่าน
- ๒๕๔๗
- ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- ๒๕๔๘
- ▶ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
 - ▶ กรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล)
- ๒๕๕๒
- สื่อมวลชนประจำรัฐสภา ได้ตั้งฉายา "ดาวสภา"
ด้วยบทบาทการอภิปรายโดยมุ่งเน้นข้อมูล
มากกว่าการใช้วาทศิลป์
- ๒๕๕๕
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ในรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (क्रम.ยิ่งลักษณ์ ๓)
- ๒๕๕๔
↓
๒๕๖๒
- ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔,
พ.ศ. ๒๕๕๘, พ.ศ. ๒๕๕๐, พ.ศ. ๒๕๕๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒๕๖๔
- ▶ หัวหน้าพรรคเพื่อไทย
 - ▶ สื่อมวลชนประจำรัฐสภา ได้ตั้งฉายา "ดาวเด่นแห่งปี"
เพราะมีความโดดเด่นในสภา การอภิปรายมีหลักการ
และเหตุผล สามารถโน้มน้าวใจสมาชิกได้โดยไม่มีการใช้
ถ้อยคำหยาบคาย
- ๒๕๖๕
- ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

การทำงาน

๒๕๖๕ เป็นกรรมการร่วมประชุมพิจารณาในคณะกรรมการต่าง ๆ จำนวน ๑๒ คณะ ดังนี้

- ๑) กรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- ๒) กรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- ๓) กรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ๔) กรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๕) กรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง
- ๖) กรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ๗) กรรมการร่วมวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติซึ่งตราขึ้นเพื่อการปฏิรูปประเทศ
- ๘) กรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร
- ๙) กรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้า
- ๑๐) กรรมการบริหารหน่วย “หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา” (The Thai National Group of the Inter-Parliamentary Union) (IPU)
- ๑๑) กรรมการบริหารหน่วย “หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก” (The Thai National Group to the Asian-Pacific Parliamentarians’ Union)” (APPU)
- ๑๒) กรรมการบริหารหน่วย “หน่วยประจำชาติไทยในสมัชชารัฐสภาอาเซียน” (The Thai National Group to the ASEAN Inter-Parliamentary Assembly) (AIPA)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๘

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.)

พ.ศ. ๒๕๕๑

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

นายแพทย์ชลน่าน

กับบทบาทผู้นำฝ่ายค้านฯ

บนเส้นทางประชาธิปไตยของคนรุ่นใหม่

▶▶ ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ตำแหน่งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร นับว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการบริหารงานของรัฐบาลให้มีการดำเนินการตามกติกาของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อาทิ การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการติดตามการบริหารงานให้เป็นไปตามที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่รัฐบาล การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการขอเปิดญัตติอภิปรายทั่วไป และอภิปรายไม่ไว้วางใจ ซึ่งการ

ดำเนินการดังกล่าวจะยึดหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจกับฝ่ายบริหารตามวิถีทางในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนการใช้ช่องทางสื่อต่าง ๆ ทั้งการสื่อสารผ่านบุคคลและผ่านระบบนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนด้วย

▶▶ ความคาดหวังต่อการ ทำงานของผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎรและ พรรคร่วมฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร

พรรคร่วมฝ่ายค้านมีอุดมการณ์หลักในการปฏิบัติงานร่วมกันคือ “เพื่อประชาชน” โดยมีเป้าหมายหลักของการทำงานจะเน้นการมีส่วนร่วมและความเป็นหนึ่งเดียวกัน การให้ความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมเพื่อมุ่งหวังให้การเมืองยุคใหม่เป็นการเมืองเชิงสร้างสรรค์ทางความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ

พรรคร่วมฝ่ายค้านแต่ละพรรคการเมืองต่างมีศักยภาพตามบทบาทและหน้าที่ของตน แต่การทำงานของพรรคร่วมฝ่ายค้านจะมีความเป็นเอกภาพเชิงนโยบายและการให้สิทธิทางความคิดที่มีความหลากหลายในเชิงปฏิบัติ ซึ่งเรา

ต่างให้เกียรติซึ่งกันและกันในการทำงานมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรับฟังปัญหาพร้อมกัน เพื่อนำไปสู่การตรวจสอบและถ่วงดุลการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล โดยการทำหน้าที่ดังกล่าวจะต้องรักษาไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อความสมบูรณ์แบบตามวิถีและวัฒนธรรมที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมา

นอกจากนั้น หัวใจสำคัญอีกประการของการทำงานคือ การรับทราบสภาพปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศ ตลอดจนการเปิดโอกาสหรือเปิดช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางตรง การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ การสื่อสารผ่านสื่อโทรทัศน์หรือวิทยุ รวมทั้งหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือบทความต่าง ๆ ตลอดจนการลงพื้นที่ของโครงการผู้นำฝ่ายค้านพบประชาชน เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดที่พรรคร่วมฝ่ายค้านได้รับนำเข้าสู่

กระบวนการนิติบัญญัติเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ให้กับประชาชน อาทิ การเสนอร่างกฎหมาย การตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจา การตั้งกระทู้ถามทั่วไป หรือการตั้งกระทู้ถามแยกเฉพาะ การเสนอญัตติเรื่องสำคัญต่าง ๆ หรือการขอเปิดอภิปรายตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ และวันศุกร์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ พรรคร่วมฝ่ายค้านได้ขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี โดยไม่มีการลงมติ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๒ โดยการอภิปรายครั้งนี้พรรคร่วมฝ่ายค้านได้กำหนดประเด็นการทำงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการหารือกับพรรคร่วมฝ่ายค้านทุกพรรค การกำหนดญัตติและสภาพปัญหาข้อเท็จจริงที่จะเสนอแนะต่อรัฐบาล การกำหนดกรอบเป้าหมายอภิปรายระยะเวลา และผู้รับผิดชอบประเด็นในการอภิปรายร่วมกัน

▶▶ การขับเคลื่อน กระบวนการนิติบัญญัติตาม บทบาทของผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร

การปฏิบัติหน้าที่ของระดม จะดำเนินการตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยหน้าที่หลัก คือ การตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ในฐานะที่เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ก็จะใช้กลไกดังกล่าว เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงาน รวมทั้งขับเคลื่อนกลไกระบบงานของรัฐสภาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชน

การสนับสนุนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมกับกระบวนการด้านนิติบัญญัติ อาทิ การเสนอกฎหมาย โดยการรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่ง พรรคร่วมฝ่ายค้านจะให้การสนับสนุนโดยให้คำปรึกษา แนะนำ

ชี้แนะช่องทางต่าง ๆ ตลอดจนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย อันเป็นการอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือประชาชนผู้ที่สนใจหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรมในเรื่องนั้น ๆ ได้

สำหรับกลไกที่ใช้ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญคือ “ประชาชน” เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ความเป็นไปของบ้านเมืองเป็นอย่างมากผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ โดยเป็นผู้ช่วยพรรคร่วมฝ่ายค้านตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เช่น การแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภาและต่อประชาชนนั้น ผลสัมฤทธิ์ที่ได้แถลงไว้เป็นไปตามแผนงานหรือไม่ อย่างไร การจัดสรรงบประมาณแต่ละปีมีความสอดคล้องกับนโยบายที่ได้กำหนดไว้และประชาชนได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร เป็นต้น ดังนั้น กลไกการตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ในฐานะผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และพรรคร่วม

ฝ่ายค้านจะต้องดำเนินการผ่านกระบวนการด้านนิติบัญญัติ ดังนี้

๑) การตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจา (กรณีที่เป็นเรื่องสำคัญและอยู่ในความสนใจของประชาชนส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ และเป็นเรื่องเร่งด่วน) หรือการตั้งกระทู้ถามทั่วไป (เป็นการเสนอเรื่องล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้ตอบในที่ประชุมหรือในราชกิจจานุเบกษา) หรือการตั้งกระทู้ถามแยกเฉพาะ (กรณีที่คำถามมีลักษณะเฉพาะเรื่องเฉพาะพื้นที่ เฉพาะบุคคล) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ถูกตั้งกระทู้ถามต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อตอบกระทู้ถามในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ทำให้ไม่สามารถตอบกระทู้ได้ ก็จำเป็นต้องแจ้งเหตุ นั้นเป็นหนังสือต่อประธานสภา ก่อนหรือในวันประชุมสภา และให้กำหนดว่าจะตอบคำถามได้เมื่อใด

๒) กรณีที่เป็นข้อเสนอนโยบายไปถึงรัฐบาล จากการลงพื้นที่ของพรรคร่วมฝ่ายค้านก็สามารถ

เสนอเป็น “ญัตติ” เกี่ยวกับสภาพปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งญัตติสามารถเสนอเป็นญัตติด่วนด้วยวาจาหรือเสนอเป็นหนังสือต่อสภาก็ได้ อันเป็นการนำปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเข้าสู่สภาเพื่อพิจารณา

๓) กลไกการทำงานของคณะกรรมการการสามัญและคณะกรรมการการวิสามัญ เป็นการดำเนินการพิจารณาศึกษา โดยเชิญบุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์ และรายละเอียดอื่น ๆ

อันจะใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ และเป็นส่วนหนึ่งในเหตุและผลที่จะนำเสนอในรายงานเพื่อให้สภาพิจารณาต่อไป

๔) การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี โดยไม่มีการลงมติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๒ เมื่อวันที่วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ และวันศุกร์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ นับว่าเป็นกลไกสำคัญอีกประการหนึ่งในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล โดยจะพบข้อเท็จจริงว่า สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของประเทศในขณะนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างรุนแรงเข้าทำนอง “ข้าวของแพง ค่าแรงถูก” อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการบริหารราชการแผ่นดินที่ล้มเหลวผิดพลาดในทุกด้านของรัฐบาลนี้ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่ตกต่ำและทรุดตัวมาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่มีการยึดอำนาจจนถึงการ

บริหารของรัฐบาลปัจจุบันซึ่งเป็นรัฐบาลเดียวกัน มีการก่อกวนที่สาธารณะสูงสุดเป็นประวัติการณ์จนต้องขยายเพดานหนี้สาธารณะ ขณะที่หนี้ครัวเรือนของประชาชนและอัตราการว่างงานของนักศึกษาจบใหม่ก็สูงขึ้น และจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นกรณีที่มีความจำเป็นที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมฝ่ายค้านในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย จะได้ซักถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาและสะท้อนความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงเป้าหมาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนต่อไปในอนาคตได้

ทั้งนี้ หลังจากที่พรรคร่วมฝ่ายค้านได้มีการอภิปรายแล้วจะมิดำเนินการ ดังนี้ ๑) ติดตามและเผยแพร่ข้อมูลประเด็นการอภิปรายผ่านทุกช่องทางสื่อสารเพื่อให้ประชาชนรับรู้ รับทราบสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อให้เกิดการมี

ส่วนร่วมในการเติมเต็มข้อมูลข้อเท็จจริงในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลต่อไปในอนาคต ๒) พิจารณาประเด็นการอภิปรายว่าควรเข้าสู่การดำเนินการในชั้นศาลหรือไม่ เพราะหากคดีใดเข้าสู่การพิจารณาของศาลแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติจะไม่สามารถก้าวล่วงการทำหน้าที่ของศาลได้ ดังนั้น จะต้องพิจารณาข้อมูลว่า เรื่องใดมีการสอบสวนเชิงลึกและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนก็จะนำไปสู่การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ ตามมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ช่วงประมาณเดือนพฤษภาคมจะมีการนัดหมายเพื่อวางแผนการอภิปรายครั้งต่อไป และพรรคร่วมฝ่ายค้านจะร่วมกันกำหนดประเด็นการอภิปรายที่เน้นเนื้อหาสาระและข้อกล่าวหา เพื่อบ่งชี้ให้ประชาชนเห็นว่าการทำงานของรัฐบาลไร้ซึ่งเสถียรภาพและประสิทธิภาพอย่างไร โดยเนื้อหาสาระประเด็นการอภิปรายนั้น พรรคร่วมฝ่ายค้านจะลงพื้นที่เพื่อรับฟังสภาพปัญหา

ความเดือดร้อน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนจำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๒ จังหวัดน่าน ครั้งที่ ๓ จังหวัดนครราชสีมา และครั้งที่ ๔ จังหวัดชลบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมากำหนดประเด็นการอภิปรายเพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและให้ความช่วยเหลือประชาชนผ่านกระบวนการนิติบัญญัติต่อไป

▶▶ มุมมองหรือทิศทาง การเมืองไทยในอนาคต ของผู้นำฝ่ายค้านใน สภาผู้แทนราษฎร

ในอดีตที่ผ่านมา การเมืองไทยจะเน้นการรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละชุมชนแต่ละพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาสู่การกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาล แต่ในปัจจุบันการเมืองไทยมี

ข้อจำกัดอยู่มาก อาจจะต้องช่วยปัจจัยหลาย ๆ ประการที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้น จำเป็นต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการสร้างความสัมพันธ์ในมิติด้านองคาพยพระหว่างอำนาจอธิปไตยให้เกิดความสมบูรณ์ ได้แก่ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ โดยให้อำนาจทั้ง ๓ ส่วนมีความผูกพันและมีส่วนร่วมเพื่อ

สร้างเสถียรภาพทางการเมืองและสังคมไทยให้มีความเข้มแข็งและมั่นคง ตลอดจนองค์การอิสระจะต้องช่วยกันขับเคลื่อนบทบาทและหน้าที่ของตนเพื่อประเทศชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม กระผมเชื่อว่าการเมืองไทยจะเกิดการเปลี่ยนแปลงแม้จะดูว่าวาทะหรือแต่ก็ยังสามารถเห็นแสงสว่างปลายอุโมงค์ได้ เพราะกลไกการมีส่วนร่วมของเยาวชนหรือเด็กรุ่นใหม่ ตลอดจนภาคประชาชนต่างให้ความสำคัญและติดตามข่าวสารบ้านเมืองและข่าวการเมืองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้จากช่องทางการสื่อสารที่มีการแสดงทัศนคติ ความเห็นหรือข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์และมีความชอบธรรมทางความเห็นของภาคประชาชนอย่างแท้จริง

▶▶ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองในความเป็นประชาธิปไตยให้กับคนรุ่นใหม่

“หลักประชาธิปไตย” เป็นเรื่องของความต้องการส่วนรวม การพัฒนาและการยอมรับความแตกต่างระหว่างกันโดยยึดหลักของความมีเหตุมีผล และประสิทธิภาพของการตัดสินใจ ซึ่งคุณค่าของประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการในการดำเนินชีวิต ดังนั้น วิธีการที่ได้มาซึ่งคุณค่าเหล่านี้มาจากสถาบันหลัก คือ “ครอบครัว” อันเป็นรากฐานหรือโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญ เนื่องจากหากครอบครัวมีความเป็นประชาธิปไตยจะช่วยให้มีการอบรม ฝึกฝน และกล่อมเกลามีการเคารพความเห็นต่างหรือเคารพต่อเสียงข้างมาก มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนในครอบครัวสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกันให้การยอมรับต่อเสียงข้างน้อย

โดยการกระทำดังกล่าวคือ ความเป็นประชาธิปไตยพื้นฐานของสังคมที่สำคัญยิ่ง สถาบันครอบครัวต้องทำหน้าที่ในการปลูกฝังและสร้างทักษะจิตสำนึกประชาธิปไตยในครอบครัว เพื่อให้เป็นสังคมคุณภาพได้นับว่าเป็นภารกิจอันสำคัญและมีคุณค่ายิ่ง

นอกจากนั้น ความเป็นประชาธิปไตยได้กำหนดไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างชัดเจน แต่ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถแสดงออก ความเป็นประชาธิปไตยภายนอกสถานศึกษาได้ด้วย โดยเน้นทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติคู่ขนานกัน ประกอบกับกระบวนการสร้างประชาธิปไตยต้องเปิดโอกาสช่องทางการสื่อสารทางการเมืองให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม การสร้างนวัตกรรมและความตระหนักรู้ของระบอบประชาธิปไตยให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างแท้จริง

เส้นทางเด็กวัด...

ก้าวสู่ความเป็น

"ผู้นำ" ฝ่ายค้าน

ประวัติผู้ชีวิต นพ.ชลน่าน ศรีแก้ว

กว่าจะมาเป็น หมอชลน่าน ส.ส. ตัดดินกินข้าวแกง คนของประชาชน ในวันนี้ มีหลายสิ่งหล่อหลอมผู้ชายคนนี้ ให้จิตใจดี มีเมตตา ซื่อสัตย์ รักและเห็นใจพี่น้องประชาชนเพราะเขาคือรากหญ้า มาจากผืนดิน...

▶▶ จากเด็กวัดบ้าน ๆ กว่าจะเป็นชลน่านดาวสภา

เรื่องเล่านี้ยาวนาน แต่ยิ่งอ่านจะยิ่งรัก ยิ่งรู้จัก ยิ่งรักมากขึ้น

คนสู้ชีวิตที่..ขยัน มานะ อดทน สุภาพ ถ่อมตน เพียรพยายาม เก่ง มีความสามารถ ไม่เคยให้ร้ายใคร เสียสละมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ เห็นประโยชน์ส่วนรวม และคนอื่นเป็นที่ตั้ง เรื่องของตัวเองมาทีหลัง

อะไรที่หล่อหลอมผู้ชายคนนี้...

นพ.ชลน่าน ศรีแก้ว อดีต ส.ส.น่าน ๕ สมัย ดาวสภา ๒ ปี อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข หัวหน้าพรรคเพื่อไทย และผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๙

ย้อนไปสู่อดีตเมื่อนาน พ.ศ. ๒๕๐๔ เมื่อ ๖๑ ปีก่อน ตอนใกล้รุ่งที่บ้านนาสา หมอตำแยได้ทำคลอดเด็กชายคนหนึ่ง ชื่อ "ไหล" พ่อเป็นชาวไร่ชาวนาน มีพี่สาว ๑ คน และน้องสาว ๑ คน ตอนไหล อายุได้ ๔ ขวบ น้องสาวเพิ่งเริ่มเดินได้ แม่ก็จากไปด้วยอาการปวดท้องรุนแรง เสียชีวิตที่โรงพยาบาลน่าน เนื่องจากการเดินทางสมัยนั้นยังลำบากต้องใช้เรือหางยาวล่องตามลำน้ำว่ามาขึ้นท่าเวียงสาเพื่อต่อรถโดยสารประจำทางไปยังโรงพยาบาลน่าน เมื่อขาดแม่เหมือน

แพแตก เด็ก ๆ เติบโตขึ้น ด.ช.ไพล่ หลังจากจบ ป.๔ โรงเรียนบ้านนาสา ได้เข้าไปเรียนต่อ ชั้น ป.๕-๗ ที่โรงเรียนบ้านบุญเรือง และระดับมัธยมที่โรงเรียนสาตามลำดับ โดยอยู่ในอุปการะของพระครูพิริยสารคุณ (ประเสริฐ) ท่านเจ้าอาวาสวัดไพล่น่าน เด็กวัดหรือชโยมวัด "ไพล่" ได้เรียนรู้ หลอหลอม สิ่งต่าง ๆ มากมายจากตุลฺงที่เป็นพระนักพัฒนาและทุก ๆ คนรอบข้าง

ทุก ๆ ที ๕ เสียงกวดลานวัดของตุลฺง แคว็กๆๆ คือนาฬิกาปลุกแห่งความรับผิดชอบ

หัวหน้าชโยมวัด เจ้าไพล่ มีหน้าที่ไปตักปิ่นโต วางปิ่นโตตามบ้านศรัทธาที่จะถวายกับข้าว นี่คือการบริหารจัดการ ให้เกิดผลสำเร็จ

ทุก ๆ เข้าจะไปรับหนังสือพิมพ์จากร้านในตลาดมาให้ตุลฺงก่อนไปโรงเรียนไพล่เดินก้มหน้าอ่านหนังสือพิมพ์ไปเรื่อย ๆ จนถึงวัด (ถ้าเป็นสมัยนี้คงตกดหรือถูกมอเตอร์ไซด์สอยไปแล้ว) นี่คือการไม่ใ้รู้ (อ่านหนังสือพิมพ์แต่เด็กเป็นแรงบันดาลใจของนักการเมืองใหม่)

บางครั้งก็แอบหนีตุลฺงไปดูหนัง แถมแว่วไปไขว้แขนซอมนมย เตะบอลอีก นี่คือการฝึกตนในทุกแง่มุมที่จะเรียนรู้

ทุกครั้งที่น้ำท่วมน้ำหลาก ตูลฺงจะให้ทุกคนช่วยกันขัดล้างสิ่งของต่าง ๆ ตอนช่วงน้ำลดลงก่อนที่น้ำจะแห้งแล้วทิ้งคราบแห้งกรังไว้ เป็นการใช้ประโยชน์จากน้ำนี้ นี่คือนิเวศิต วิถีธรรมชาติ ที่มีต้นแบบอย่างดี

ทุกช่วงชีวิต ได้เรียนรู้ ปรับตัวอย่างถ่อมตน จนเข้าเรียนระดับมัธยมที่โรงเรียนสา ด้วยผลการเรียนระดับต้น ๆ จากเด็กวัดยากจนคนหนึ่งโดดเด่นขึ้นมา และเป็นที่รักเมตตาของครูอาจารย์

หล่อ เก่ง แต่จน เพื่อนบางคนดูแคลนท้อข้าวมากับปลาร้าถูกเพื่อนประจานกลั่นแกล้งเอาไปซ่อนเอาไปเททิ้งไม่ให้กิน สิ่งที่เขาทำคือ กินน้ำลูบท้องและเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด จนแม่ครูมาพบเข้าจึงถามว่าลูกไม่กินข้าวหรือ? เมื่อได้ทราบความจริง หลังจากนั้นแม่ครูจึงเอาข้าวต้มมาให้และให้ไพล่กินข้าวนั้นก่อนจึงเข้าห้องสมุด นี่คือการปรับตัวอย่างถ่อมตน การใช้วิกฤตสร้างโอกาส สร้างความฉลาดรอบรู้จากการอ่านทุกสิ่งในห้องสมุดนั้น

ด้วยความเป็นเด็กเรียนดี เมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เขาสอบเข้าเรียนคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลได้ ระหว่างเรียนนักศึกษาแพทย์ใหญ่ เด็กวัดน้อยนพคุณยังต้องอาศัยแสงสว่างจากไฟข้าง ๆ โปสเตอร์อ่านตำราเรียน เขาเป็นคนเรียนดีอีกเช่นเคย เป็นนักศึกษาแพทย์บ้านนอกที่เป็นติวเตอร์ให้กับนักศึกษาแพทย์ชาวกรุงได้ เขาจึงสามารถจบการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต ได้โดยไม่ยากนักในเชิงวิชาการ แต่เชิงการดำรงชีวิตเขาก็กลับยากลำบากกว่าคนอื่น ๆ แต่เขาก็ผ่านมันมาได้ด้วยดี หาเงินส่วนหนึ่งส่งตัวเองเรียนจากการเป็นติวเตอร์สอนพิเศษให้เด็ก ๆ ลูกคนมีเงิน

เมื่อจบแพทย์แล้ว หมอไหล่ม้าเป็นแพทย์ผู้อำนวยความสะดวกโรงพยาบาลชุมชน แพทย์ผู้มีความสามารถรอบด้าน เป็นนักกิจกรรม นักพัฒนา นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยผลงานในหลาย ๆ ที่ อาทิ

โรงพยาบาลนาหมื่น โรงพยาบาลนา้อย และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว

ชีวิตพลิกผันเข้าสู่จุดหักเหของชีวิต #อกหัก จากแพทย์ทั่วไปที่มีทักษะด้านการผ่าตัดเป็นพิเศษ (เพราะตอนสมัยเป็นนักศึกษาแพทย์เขาเป็นติวเตอร์กายวิภาคศาสตร์การผ่าตัดอาจารย์ใหญ่ให้กับเพื่อน ๆ) จึงมุ่งเข็มชีวิตว่าจะเป็นศัลยแพทย์ เขาได้สมัครขอรับทุนไปเรียนต่อจากโรงพยาบาลน่าน แต่ทุนนั้นกลับกลายเป็นของแพทย์ท่านอื่นที่ไม่ได้อยู่จังหวัดน่าน

โมเมนต์นั้นทำให้เขารู้สึกว่าการเป็นหมอตัวเล็ก ๆ อยู่ตรงนี้มีแรงกำลังจำกัดที่จะช่วยเหลือใคร ๆ ได้ เพราะโอกาสที่เขาควรมีก็มีข้อจำกัดจากปัจจัยอื่น คิดได้เช่นนั้น พ.ศ. ๒๕๔๔ เขาตัดสินใจ.. ผมจะลงทำงานทางการเมือง

พ่อแม่พี่น้องประชาชนชาวน่าน
ณ เวลานั้นให้การสนับสนุนและลุ้นกัน
เต็มที่ ซึ่งก่อนหน้านั้นด้วยความสนใจ
ทางการเมืองเป็นทุนเดิม หมอไพล่กับ
ลุงโชติและ อ.สุชาติ ได้เปิดเวทีปราศรัย
จำลองในครั้งแรกคือที่ห้างนาห้วยสิงห์
ข้างป่าช้า (จินตนาการเสียงหมอไพล่
ด้วยว่า).. **"พ่อแม่พี่น้อง!! ที่มีหัวและ
ไม่มีหัว ที่มีมือและไม่มีมือ ถ้าใคร
ไม่มีมือ กรุณายกแขนขึ้น"**

แล้วฝันก็เป็นจริง นพ.ชลน่าน
ศรีแก้ว ได้คะแนนเสียงท่วมท้น จาก
การเลือกตั้ง ๖ มกราคม ๒๕๔๔ พรรค
ไทยรักไทย ทำให้เขาได้ก้าวเข้าสู่สภา
เป็นครั้งแรก

แล้วเขาก็ไม่ได้ทำให้ชาวน่าน
ผิดหวัง ทุกการอภิปรายในสภา ส.ส.
จากจังหวัดน่าน ไม่เคยอายใคร ในเรื่อง
ฝีปาก ข้อมูล เหตุผล และความชัดเจน

เขาสุภาพ รักจากภูธรเยียบสภอย่าง
เคร่งครัดแม่นยำ จนนักข่าวสายรัฐสภา
ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ ชลน่าน ศรีแก้ว
ส.ส. จากเมืองน่าน เป็น ดาวสภา ในปี
พ.ศ. ๒๕๕๒ และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ตั้งแต่นั้น
คนไทยทั่วทั้งประเทศต่างก็ได้รู้จัก
จังหวัดน่านดีขึ้นในอีกแง่มุมหนึ่งคือ
การอภิปรายในสภาที่สะกดคนให้อยู่
หน้าจอโทรทัศน์ได้เหมือนมวยคู่เอกที่
น่าชม.. **#ชลน่านศรีแก้ว #ส.ส.น่าน
๕ สมัย #ดาวสภา ๒ ปี** ที่คนน่าน
ภาคภูมิใจ และปัจจุบัน เป็น ส.ส. ที่รัก
ของพี่น้องประชาชนมากมายทั่วประเทศ
เป็นคนของประชาชนที่จะสู้เคียงข้าง
ประชาชนโดยไม่เกรงกลัวสิ่งใด ถ้าสิ่งนั้น
คือความถูกต้องเพื่อประเทศชาติและ
พี่น้องประชาชน

****ผู้ชายติดดินธรรมดา ๆ คนนี้
#ชลน่านศรีแก้ว**

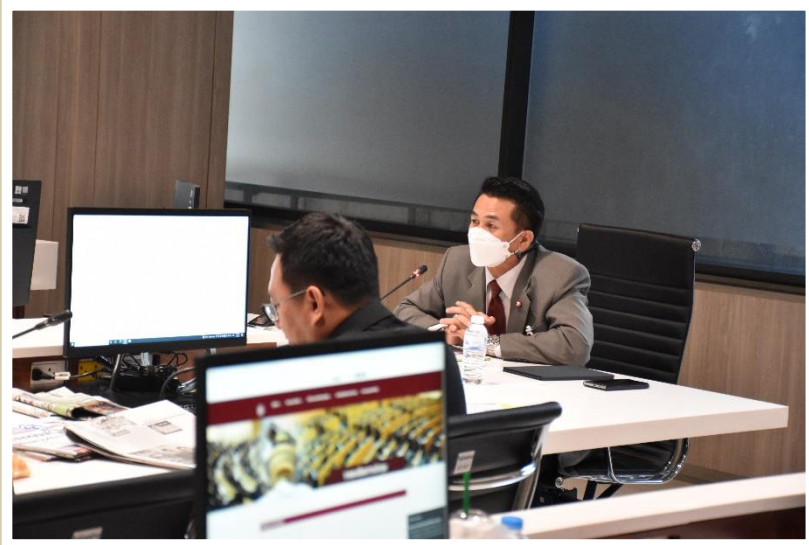
ประมวลภาพกิจกรรม
ผู้นำฟ้าธค้ำในสภาผู้แทนราษฎร

รายนามอดีตผู้ดำรงตำแหน่ง
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
ของประเทศไทย

รายนามอดีตผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

คนที่ ๑

หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช
พรรคประชาธิปัตย์
๒๒ มี.ค. ๒๕๑๘ - ๑๒ มี.ค. ๒๕๑๙

คนที่ ๓

พลเอก ขวลิต ยงใจยุทธ
พรรคความหวังใหม่
๑๕ พ.ค. ๒๕๓๕ - ๑๖ มิ.ย. ๒๕๓๕
๒๖ พ.ย. ๒๕๔๐ - ๒ มิ.ย. ๒๕๔๑
๒ ก.ย. ๒๕๔๑ - ๒๗ เม.ย. ๒๕๔๒
๑๒ พ.ค. ๒๕๔๒ - ๓๐ เม.ย. ๒๕๔๓

๒๕๑๘

๒๕๒๖

๒๕๓๕

๒๕๓๗

คนที่ ๒

พล.ต.อ ประมาณ อติเรกสาร
พรรคชาติไทย
๒๔ พ.ค. ๒๕๒๖ - ๑ พ.ค. ๒๕๒๙
๓๐ พ.ค. ๒๕๓๕ - ๗ พ.ค. ๒๕๓๗

คนที่ ๔

นายบรรหาร ศิลปอาชา
พรรคชาติไทย
๒๗ พ.ค. ๒๕๓๗ - ๑๙ พ.ค. ๒๕๓๘

ของประเทศไทย คนที่ ๑-๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๖๔)

คนที่ ๕

นายชวน หลีกภัย
พรรคประชาธิปัตย์
๔ ส.ค. ๒๕๓๘ - ๒๗ ก.ย. ๒๕๓๙
๒๑ ธ.ค. ๒๕๓๙ - ๘ พ.ย. ๒๕๔๐
๑๑ มี.ค. ๒๕๔๔ - ๓ พ.ค. ๒๕๔๖

๒๕๓๘

๒๕๔๖

๒๕๔๘

๒๕๖๒

คนที่ ๗

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
พรรคประชาธิปัตย์
๒๓ มี.ย. ๒๕๔๘ - ๒๔ ก.พ. ๒๕๔๙
๒๗ ก.พ. ๒๕๕๑ - ๑๗ ธ.ค. ๒๕๕๑
๑๖ ก.ย. ๒๕๕๔ - ๙ ธ.ค. ๒๕๕๖

คนที่ ๖

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
พรรคประชาธิปัตย์
๒๓ พ.ค. ๒๕๔๖ - ๕ มี.ค. ๒๕๔๘

คนที่ ๘

นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์
พรรคเพื่อไทย
๑๗ ส.ค. ๒๕๖๒ - ๒๖ ก.ย. ๒๕๖๓
๖ ธ.ค. ๒๕๖๓ - ๒๘ ต.ค. ๒๕๖๔

จัดทำโดยกลุ่มงานผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๔๒-๓ | อีเมล oph.2010@gmail.com

FanPage : @oppositionleaderthailand | Line ChatBot : @vdu7515e

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร